



TANTÁRGYI ADATLAP

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

1.1. *Tantárgy neve (magyarul, angolul)*

**Rajz és kompozíció T – Történeti jellegű utcasorok és panel lakóövezetek átfogó színter-
vezése • Drawing and composition T – Conscious recolouring of the historical and block
building facades**

1.2. *Azonosító (tantárgykód)*

BMEEPRAQ90T

1.3. *A tantárgy jellege*

kontaktórával rendelkező tanegység

1.4. *Kurzustípusok és óraszámok*

kurzustípus	heti óraszám	jelleg
előadás (elmélet)	–	
gyakorlat	2	önálló
laboratóriumi gyakorlat	–	–

1.5. *Tanulmányi teljesítményértékelés (minőségi értékelés) típusa*

félévközi érdemjegy (f)

1.6. *Kreditszám*

2

1.7. *Tantárgyfelelős*

neve: **Tari Gábor PhD**
beosztása: egyetemi docens
elérhetősége: gabortari@rajzi.bme.hu

1.8. *Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység*

Rajzi és Formaismereti Tanszék

1.9. *A tantárgy weblapja*

<http://rajzi.bme.hu/hu/oktat%C3%A1s/rajz-9>

1.10. *A tantárgy oktatásának nyelve*

magyar és angol

1.11. *A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve*

Kötelezően választható az alábbi képzéseken:

1. **3N-M0-T** • Építészmérnöki osztatlan képzés tervezői specializáció magyar nyelven • ajánlott féléve: 9.
2. **3NAM0** • Építészmérnöki osztatlan képzés tervezői specializáció angol nyelven • ajánlott féléve: 9.
3. **3N-ME** • Építészmérnöki mesterképzés magyar nyelven • ajánlott féléve: 2.
4. **3N-M0-S** • Építészmérnöki osztatlan képzés szerkezeti specializáció magyar nyelven • ajánlott féléve: 9.

1.12. Közvetlen előkövetelmények

- A. Erős előkövetelmény:
BMEEPRAA501 • Rajz 5.
- B. Gyenge előkövetelmény:
 - 1. —
- C. Párhuzamos előkövetelmény:
 - 1. —
- D. Kizáró feltétel (nem vehető fel a tantárgy, ha korábban teljesítette az alábbi tantárgyak vagy tantárgycsoportok bármelyikét):
-

1.13. A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2019. április 24.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

2.1. Célkitűzések

A kurzusra jelentkező hallgatók Budapest, vagy valamelyik vidéki város felújításra szoruló történeti és/vagy panel épületeket tartalmazó utcájára átfogó színezési tervet készítenek úgy, hogy először az egyénileg választott, egyeztetett épületek vonalas rajzát készítik el fotó után, majd az oktató irányításával – esteleges falszín kutatás utáni korhű színezési terveket alkotnak a környező házakkal való színharmonia megfelelés figyelembevételével. A terveket egy egységes anyagként bocsátjuk előzetes megállapodás alapján bizonyos főépítész irodák rendelkezésére a lakókörnyezet színvonalas újraszínezésének támogatására. A panel városrészek esetében az építészeti áttervezés lehetősége is fennáll ötlettervi szinten az új lakhatási igények szem előtt tartásával /parkolási problémák megoldása, kiegészítő épületek, újfajta kertészeti megoldások, igényesebb tetőtéri lakások stb. tervezésével/. A feladat a tanszék kutatási témáját képezi és remélhetőleg meg fog jelenni különböző tudományos fórumokon, kiállításokon is.

2.2. Tanulási eredmények

A tantárgy sikeres teljesítésével elsajátítható kompetenciák

- A. Tudás
 - „- *Megfelelő mértékben ismeri az építészethez kapcsolódó humán tudományokat és az építészre ható képzőművészeteket.*”
 - „- *Ismeri az építészeti ábrázolás és a műszaki dokumentációk fajtáit, azok elkészítésének előírásait, szokásos manuális és digitális technikáit. Ismeri a korszerű prezentációs technikákat.*”
 - 1. A hallgató tisztában van a színelmélet alapproblémáival – a pigmentszínnek összességét tartalmazó színtest alakjával, felépítésével, színek tulajdonságainak mérőszámaival, kódjaival, képe van különböző szabványos színrendszerekről, festékszínek és a digitális technológia fényszíneinek összefüggéseiről. Ismeri a színharmonia feltételrendszerét. Eligazodik a különböző történeti korszakok kedvelt színei között. Képes a panelépületek újraszínezéséhez, formatagolásához illő kortárs, képzőművészeti értékű formanyelvet megjeleníteni és van elképzelése a lakótelepek új építészeti kihívásaira is megoldásokat mutatni.
- B. Képesség
 - „- *Képes az alapvető építészeti informatikai eszközök és szoftverek használatára.*”
 - „- *Képes hagyományos és virtuális építészeti modellezésre, képes a célközönség számára megfelelő tartalmú és megjelenésű prezentáció elkészítésére.*”
 - 1. A hallgató megérti a szín és építészet különböző összefüggéseit és alkotó módon, kliséktől mentesen, egyéni hangon is képes használni őket a gyakorlatban.
- C. Attitűd
 - „- *Törekszik a problémák felismerésére és megoldására, a kreativitásra, új megoldások keresésére, egyszerű és arányosan alkalmazza az intuitív és az ismereteken alapuló megközelítéseket.*”

„- Nyitott az új információk befogadására, törekszik az esztétikai, humán és természettudományos műveltségének folyamatos fejlesztésére, szakmai ismereteinek bővítésére, új termékek, szerkezetek, technológiák megismerésére.”

„- Törekszik önmaga megismerésére, munkáját megfelelő önkontroll mellett végzi, törekszik a felismert hibák kijavítására.”

1. Főként a kurzus témájában meghirdetett különleges és korunkban gyakori, látványtömegben is jelentős építészeti feladatokban (történeti és panel épületegyüttesek) várjuk el a leendő építészek tervezési munkájában a szín kifejezőerejének alkalmazását!

D. Önállóság és felelősség

„- Szakmai problémák során önállóan és kezdeményezően lép fel.”

1. A végzős építészhallgatónak képesnek kell lenni önállóan megítélni adott stílusú és funkciójú épület színezési irányelveit, lehetséges tervezhető színharmónia-fajtáit többféle verzióban és megindokolni a választásukat összhangban a kerületi, városi építészeti hatóságok és a lakosság elvárásaival.

2.3. Oktatási módszertan

A félév során a gyakorlati, ecsettel történő színelület-festésen át a digitális színezés különböző formáin keresztül megismerjük a gyakorlatban is használható és jellemzően az építésztől elvárt színtervek különböző variációit, színdinamikai kiviteli terv, 3-D-s látványtervek fotóba illesztve ill. különböző építészeti programokkal. Az oktatást kortárs ill. történeti épületek nemzetközi színezéseinek bemutatásával és hallgatói mintalapokkal szemléltetjük. Közös korrektúrára jelöljük meg az egyedi hallgatói terveken a helyes irányt.

2.4. Tanulástámogató anyagok

A. Szakirodalom

Nemcsics Antal: Színdinamika: színes környezettervezés. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990.

Johannes Itten: A színek művészete. Göncöl – Saxum, Budapest, 2002.

Joseph Albers: Interaction of Colors. Yale University Press, 1963.

Tari Gábor: Geometriai jellegek a színek harmóniájában. PhD értekezés, 2006.

B. Jegyzetek

–

C. Letölthető anyagok

<http://rajzi.bme.hu/hu/oktat%C3%A1s/rajz-9>

3. TANTÁRGY TEMATIKÁJA

3.1. Előadások tematikája

3.2. Gyakorlati órák tematikája

- Bevezető előadás. Tematika ismertetése, eszköz és anyag igény.
- Bevezető elméleti előadás - Formatan I-II.
- Színharmónia-festés irányított módszerekkel és tudatos vezérelvek felhasználásával /színharmónia-ellipszisek, színharmónia-spirál, Pfeiffer féle harmónia-tábla/.
Hf.: a mintázat, a kortárs formaritmusok szerepe a homlokzattagolásban –formaritmusok készítése a festett színharmóniák felhasználásával /PC, színes papírkollázs stb./.
- Elméleti előadás I. A „Településképi – homlokzatszínezési kézikönyv”. Városszínezés légifelvétel, makettek és saját fotók felhasználásával.
- Adott panelövezet bejárása, fotózás. Hf.: színezésre alkalmas vonalas rajz készítése M=1:100.
- Elméleti előadás II. Panel lakóövezetek koncepcionált színezési és építészeti továbbfejlesztésének lehetőségei. Hf.: egy kiválasztott panelövezet színezési és esetlegesen építészeti és színezési továbbfejlesztése homlokzati rajzok, szemmagasságból készült és légi fotók, vagy makettek felhasználásával – közösen egyeztetett darabszámban és technikával.

- Valamely panel övezet egy részének arányos modellezése kb 10 cm-es nikecell elemekből – ezek fotózása.
- Elméleti Előadás III.: Történeti utcások korhű, átfogó színezése és a falszín-kutatás fontos kérdései.
- Helyszíni bejárás. Fotózás, felmérés, színgyűjtés a helyszínen. Hf.: színezhető, arányos homlokzati rajzok készítése, előre megbeszélt darabszámban a feladatban résztvevő hallgatók közt arányosan elosztva.
- Közös konzultáció. Hallgatók által készített fotók, látképek ellenőrzése, kiválasztása, méretbeli egyeztetése. Konzultáció a felhasznált színekről a történeti és a harmónia elvek figyelembevételével.
- Egyedi konzultációk. A tervlapok végső formájának, tipográfiájának egységesítése és színvariációinak közös egyeztetése.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

4. A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

4.1. Általános szabályok

- A. A gyakorlatokon a részvétel kötelező. A megengedett hiányzások számát a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat írja elő (105. § (4)).
A 0. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése a félévi ún. mappa tartalmán keresztül, értékelése fejlődési szempontok szerint. A mappa tartalma a félévközi rajzi – gyakorló – feladatok és a házi feladatok.
- B. Vitás esetekben a hatályos Tanulmányi- és Vizsgaszabályzat, továbbá a hatályos Etikai Kódex szabályrendszere az irányadó.

4.2. Teljesítményértékelési módszerek

- A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések:
1. *Tanulmányi részteljesítmény-értékelés:* a tantárgy és a tudás, képesség típusú kompetencia elemeinek komplex gyakorlati (rajz) jegy megszerzésének módja a féléves ún. mappa leadása. A mappában az órai és a házi feladatok, valamint a hozzá kapcsolódó vázlatok vannak.
- B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelések:
1. *Összegző tanulmányi teljesítményértékelés:* -

4.3. Teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- A. A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben:

szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések	részarány
tanulmányi részteljesítmény-értékelés, leadott ún. mappa	100%
közös értékelése az oktatásban résztvevő oktatókkal	
összesen:	Σ 100%

4.4. Érdemjegy megállapítás

félévközi részérdemjegy	ECTS minősítés	Pontszám*
jeles (5)	Excellent [A]	≥ 96%
jeles (5)	Very Good [B]	90 – 95%
jó (4)	Good [C]	75 – 89%
közepes (3)	Satisfactory [D]	60 – 74%
elégséges (2)	Pass [E]	50 – 59%
elégtelen (1)	Fail [F]	≤ 49%

* Az érdemjegyeknél megadott alsó határérték már az adott érdemjegyhez tartozik.

4.5. Javítás és pótlás

- A. A megadott rajzi feladat teljesítmény értékelésének pótlása az évfolyam felelőssel történt egyeztetéssel lehetséges, vagy ha az érdemjegy elégtelen jellegéből adódik a pótlási időszakban történhet.
- B. Az aktív részvétel – jellegéből adódóan – indokolt esetben lehetőség van javításra, a többi esetben a TVSZ az irányadó.

4.6. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

tevékenység	óra / félév
részvétel a kontakt tanórákon	12×2=24
félévközi készülés a gyakorlatokra	12×1=12
házi feladat elkészítése	24
összesen:	Σ 60

4.7. Jóváhagyás és érvényesség

Jóváhagyta az Építészmérnöki Kar Tanácsa, érvényesség kezdete 2019. április 24.